

4 Ιουνίου 2015

20 έτη από την κοίμηση της Γερόντισσας Μακρίνης: Μια Ομιλία της

/ Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Συμπληρώνονται σήμερα 20 συναπτά έτη από την οσιακή κοίμηση της Γερόντισσας Μακρίνας (Βασσοπούλου), της Ι.Μ. Παναγίας Οδηγήτριας Πορταριάς Βόλου (1921-1995). Αναδημοσιεύουμε σήμερα, τιμώντας τη μακαρία μνήμη της, μία από τις εμπνευσμένες της ομιλίες.

1 Ιανουαρίου 1985

Ήταν κάποτε ένας Αββάς που ζούσε με τον υποτακτικό του πάρα πολύ πνευματικά. Λίγο μακρύτερα είχαν στην ιδιοκτησία τους κι ένα σπιτάκι, εγκαταλελειμμένο. Κάποια μέρα ήρθε ένας άλλος Αββάς και ζήτησε να μείνη σ' αυτό. Είπε: «Αββά, δεν μου δίνεις αυτή την καλύβα, να καθήσω και 'γώ εδώ κοντά σας;». Κι ο άλλος Αββάς απάντησε: «Γιατί να μη σου τη δώσω; Νάναι ευλογημένο, να την πάρης». Και την πήρε. Αυτός ο Αββάς ο νεοφερμένος ήτανε πολύ καταρτισμένος και ο κόσμος πήγαινε συνέχεια σ' αυτόν. Έβλεπε τον κόσμο ο άλλος Αββάς και

σκεφτόταν, πως εκεί πέρα πάνε κι έρχονται οι άνθρωποι και σε 'κείνον δεν πατάει κανείς. Δεν μπορούσε να το χωνέψη. Μετά από λίγο καιρό είπε στον υποτακτικό του: «Να πας να πης τώρα στον Αββά να φύγη από την καλύβα, να βρή άλλη καλύβα να καθήση, γιατί την χρειαζομαι». Εκείνος ειπε:

—Νάναι ευλογημένο.

Σηκώνεται και πάει.

—Τι κάνεις, παπούλη; Ρώτησε ο υποτακτικός.

—Τι να κάνω, παιδί μου; Εδώ πολιτεύομαι, αγωνίζομαι.

—Έχεις πολλές ευχές από τον Γέροντά μου και σε αγαπάει πάρα πολύ.

—Να του πης ευχαριστώ, να εύχεται, γιατί δεν είμαι καλά, με πονάει το στομάχι μου.

Μετά από λίγο βλέποντας ο Αββάς του κελλιού ότι ο Αββάς παρέμενε κι ο κόσμος εξακολουθούσε να πηγαίνει σ' εκείνον τον Γέροντα ξαναείπε στον υποτακτικό του να πάη στο νεοφερμένο Αββά και να του πη το δίχως άλλο να φύγη από την καλύβα. Πάει αυτός.

—Τι κάνεις, παιδί μου, λέει, πως ήρθες εδώ;

—Ήρθα να σε δώ, παπούλη μου. Άκουσε ο Γέροντας ότι είσαι άρρωστος και με έστειλε να σε δώ, έχεις ευχές και ευλογίες και πολύ σε αγαπάει, πολύ σε σέβεται και σε εκτιμάει.

—Τον ευχαριστώ, δεν έχω λόγους να τον ευχαριστήσω για την αγάπη την πολλή που μου δείχνει. Πες του ότι έγινα καλά, με τις ευχές του.

Γυρίζει ο υποτακτικός στο κελλί τους και λέει στον Γέροντα ότι μέχρι την Κυριακή θα φύγη, αν θέλη ο Θεός. Εκείνος ο καημένος ειρήνεψε. Πάλι κόσμος πολύς πήγαινε στον Αββά και ήρθε η Κυριακή και δεν είχε φύγει. Έχασε την υπομονή του ο Γέροντας της καλύβης και είπε: «Τώρα θα σηκωθώ, θα πάω και θα τον αρχίσω με το μαστούνη και θα τον βγάλω έξω από την καλύβα». Σηκώνεται λοιπόν να πάη.

«Για στάσου να πάω εγώ πιο μπροστά, πρόλαβε να πη ο υποτακτικός του, να του πω να βγή, για να μη κουρασθής και τρέχης εσύ. Να δω μήπως έχει κόσμο και γίνει κανένα σκάνδαλο εκεί πέρα που θα πας».

Φτάνει λοιπόν πρώτος και λέει: «Παπούλη, θα έρθη ο Γέροντάς μου να σε επισκεφθή με πολλή αγάπη και να σε πάρη στο κελλί μας». Εκείνος μόλις άκουσε

ότι έρχεται ο Αββάς, ο ιδιοκτήτης του κελλιού, σκέφτηκε πως θα κουρασθή και βγήκε πιο μπροστά να τον προϋπαντήση. Βγήκε λοιπόν και μόλις τον είδε, έβαλε μετάνοια εδαφιαία: «Αδελφούλη μου, πατέρα μου, ευεργέτη μου», άρχισε να του λέη πολλά λόγια στοργικά. Μόλις είδε αυτός την αγάπη του Αββά, μαλάκωσε λοιπόν και ασπάσθηκε τον Αββά και δεν είπε τίποτε και τον πήρε στο κελλί του. Ύστερα ρώτησε το μαθητή του: «Δεν του είπες τίποτε απ' όσα σου έλεγα;». «Όχι», απάντησε. Τότε βγάζει τον σκούφο του και λέει στον υποτακτικό του: «Εγώ δεν αξίζω για Γέροντας, πάρε εσύ το σκούφο». Και λέω, κοίταξε τι αγάπη είχαν οι Πατέρες και οι υποτακτικοί! Τώρα, αν ό,τι τούλεγε ο Γέροντάς του, πήγαινε και τάλεγε, θα αναστάτωνα τον άλλο, θάθελε να βγη έξω από τα ρούχα του, «τι είναι αυτό που μου λες, ένα παραπανίσιο πράγμα είχε και μου έδωσε την καλύβα αυτή να καθήσω, και μήπως εγώ καλούσα τον κόσμο, απλούστατα ο Θεός τον καλεί». Με τι ευγένεια ζούσανε τότε, με τι αγάπη ζούσανε τη μοναχική πολιτεία, με τι συμπόνια, με τι ευλάβεια! Η εργασία αυτού του υποτακτικού ήταν τόσο υψηλή! Πόσο υψηλό φρόνημα είχε, για να μη χαλάση τις καρδιές των δύο Γερόντων! Έκανε υπακοή μετά διακρίσεως. Του έλεγε ο Γέροντας κάνε 'κείνο, κάνε το άλλο, αυτός διέκρινε τι έπρεπε να κάνη, για να κάνη το καλό. Έκανε και την υπακοή και πήγαινε, όταν τον έστελνε ο Γέροντάς του, αλλά είχε και το φρόνημα ότι «θα φέρωμαι, όπως θέλει ο Θεός». Είχε μέσα του την Χάρι του Θεού που τον φώτιζε πως να φερθή, για να βοηθήση τους Γεροντάδες. Πως πολιτευόντουσαν οι άνθρωποι, τι όμορφα! Γι' αυτό λοιπόν να έχουμε πολλή διάκρισι και πολύ φόβο στην ψυχή μας.

Τι μεγάλο πράγμα είναι η διαβολή! Τώρα λοιπόν ακούμε μία κουβέντα και πάμε και την μεταφέρουμε, όπως εμείς την καταλαβαίνουμε, είτε την ξέρουμε είτε είναι σωστή είτε δεν είναι είτε είναι καλή είτε δεν είναι καλή, πάμε λοιπόν και τη μεταφέρουμε. Λοιπόν για σκεφτήτε αυτό το ωραίο πράγμα που έκανε αυτός ο υποτακτικός μεταξύ των δυο Γερόντων! Τι ωραία αγάπη, τι ωραία συμπόνια! Πως τους ένωσε, πως βοήθησε τον Γέροντά του να του φύγη το πάθος και να συζήσουν αγαπημένοι, ειρηνικά!

Να ακούμε με προσοχή στην Τράπεζα τα ωραία Μαρτύρια και τους βίους των Οσίων, όπως ακούσαμε σήμερα τον βίο της αγίας Μελάνης. Η αγία Μελάνη τι όμορφο βίο είχε! Τι ομορφιά είχε! Τότε δεκατεσσάρων χρονών παντρεύανε τα κορίτσια. Όταν έφυγε για μοναχή ήταν δεκαπέντε χρονών κοριτσάκι. Συμφώνησε με το σύζυγό της και πήγε, ο ένας έγινε ασκητής και η άλλη ασκήτρια. Παρά το μικρό της ηλικίας της, φορούσε από μέσα τρίχινα και αγωνιζόταν όπως οι μεγαλύτερες μοναχές. Έτσι λοιπόν πόσα ωραία πράγματα μπορούμε να διδαχθούμε, άμα δίνουμε προσοχή στους βίους των Αγίων! Είδατε, κάποια φορά διαβάσαμε για ένα Άγιο που έλεγε: «όποιος με ευλαβηθή, με επικαλεσθή, όποιος διαβάση το βίο μου, θα απαλλαχθή από τον τάδε πειρασμό, από την τάδε

ασθένεια». Λοιπόν εμείς γιατί να μη έχουμε τις πρεσβείες των Αγίων που μας λένε θα απαλλαχθούμε από 'κείνο, από το άλλο, από τα πάθη μας που μας πολεμάνε και από τις ασθένειες που μας ταλαιπωρούν; Μας βοηθούν οι Άγιοι, όταν διαβάζουμε με προσοχή τους βίους των, οπότε θα έχουμε την ευλογία τους. Όσα ακούμε στην Τράπεζα, να τα κάνουμε μελέτη. Μετά θα πάμε στο κελλάκι μας, θα ξεκουραστούμε λίγο, θα αρχίσουμε να τα μελετούμε, θα κάνουμε μία προσευχούλα, ένα κομποσχοινάκι, θα πούμε δυο λογάκια στον Χριστό, δυο λογάκια στην Παναγία, ούτε αργολογίες ούτε συζητήσεις ούτε τίποτε. Να μη περνάνε οι ώρες, οι μήνες μας, τα χρόνια ανώφελα. Να έχουμε τη σειρούλα μας την πνευματική· να γράψουμε, να διαβάσουμε, να δούμε το φως της Θεότητας. Τι Χάρι θα αισθάνεσθε, όταν προσέχετε όταν γίνεται ανάγνωσι! Δεν θα μπορήτε να σταθήτε, τέτοια αλλοίωσι, τέτοια Χάρι θα έχετε στην ψυχή σας.

Όταν αγωνιζώμαστε, ο Θεός κάτι θα δώσει. Έστω και μια βδομάδα να κάνη βία κανείς, να κάνη σιωπή, να πη «για την αγάπη του Χριστού δεν θα μιλήσω, θα είναι οι λέξεις μου τηλεγραφικές, θα κάνω το κομποσχοινάκι μου, θα κάνω λίγη εγκράτεια, λίγη αγρυπνία, εκείνο που θέλει ο Θεός», και θα δήτε την έκβασι της αγάπης του Θεού. Θαρθή στην καρδιά σας μέσα και θα αισθανθήτε το μέλι της Θείας Χάριτος.

Πολλές φορές θυμάμαι, παλαιότερα, τρώγαμε παστά, τρώγαμε ρέγγες και μας ερχόταν τέτοια δίψα, και έλεγα, «δεν θα πιω νερό, ο κόσμος να χαλάση, δεν θα πιω». Ερχόταν η Χάρις του Θεού και δεν μας ένοιαζε. Αν ό,τι λέει ο νους, το κάνουμε, και ό,τι ζητάει το σώμα μας, το δίνουμε, τότε ποια θα είναι η εγκράτεια που τάξαμε;

Μια φορά ήταν ένας Αββάς και πήγε ένας ληστής στο κελλί του και του λέει: «Αββά, έχω σκοτώσει ενενήντα εννέα και με σένα εκατό!». Μόλις ακούει ο Αββάς αυτό, λέει: «Νάναι ευλογημένο, παιδί μου, εΐη το όνομα Κυρίου ευλογημένο, αφού ήρθε η ώρα να φύγω, να με αποκεφαλίσης και μένα· αλλά πήγαινε να μου φέρης λιγάκι νεράκι από την πηγούλα· φέρε μου λίγο νεράκι κι έλα να με αποκεφαλίσης». Σηκώνεται λοιπόν, παίρνει το σταμνάκι του Αββά και πάει να του φέρη νερό. Έκανε υπακοή. Επειδή έκανε πρώτον γενική εξομολόγησι, όταν είπε στον Αββά οτι ενενήντα εννέα σκότωσε και με εκείνον εκατό, δεύτερον, ότι έκανε υπακοή να του φέρη νερό, το έλεος του Θεού δεν τον άφησε. Εκείνη την ώρα που ο ληστής πήγε να φέρη το νερό, ο Αββάς γονάτισε και έκανε προσευχή: «Βοήθησέ τον, να μη το κάνη αυτό, βοήθησέ τον, Χριστέ μου, να μετανοήση, να συντριβή». Στο διάστημα αυτό, ενώ γέμιζε το σταμνάκι, ήρθε μία αλλοίωσι στην ψυχή του ληστού και άρχισε να κλαίη. Εκεί στη μοναξιά έκλαψε, έκλαψε, το μαντήλι το έκανε μούσκεμα. Την ώρα που προσευχόταν ο Αββάς, βλέπει ένα άνθρωπο μέσα στα ολόλευκα ντυμένο

και με ενα χρυσό στεφάνι στο κεφάλι και είπε: «Ποιος είναι;». Και ακούει φωνή: «Είναι ο ληστής που ήθελε να σε σφάξει. Επειδή έκανε γενική εξομολόγησι και έκανε και την υπακοή του, τώρα πάει στον ουρανό». Σηκώθηκε ο Αββάς και πήγε και βρήκε το ληστή πεθαμένο. Τι ευσπλαγχνία ο Θεός! «Ενενήντα εννέα έσφαξα και με σένα εκατό!». Κοίτα αγάπη ο Θεός, κοίτα μακροθυμία, κοίτα ευσπλαγχνία, κοίτα, κοίτα... Κι εμείς τώρα δεν σηκώνουμε τίποτε και δεν μακροθυμούμε, δεν ανεχόμαστε, δεν έχουμε ταπεινώσι να πούμε «νάναι ευλογημένο, έτσι επέτρεψε ο Θεός, για τις αμαρτίες μου. Τις οίδε πόσο λύπησα τον Θεό και επέτρεψε ο Θεός αυτό το πράγμα, να μου πουν μία λέξι, να μου πουν μία κουβέντα». Όταν υπάρχει ταπεινώσι και υπακοή, βλέπεις ένα μεγαλείο μέσα στην ψυχή του ανθρώπου. «Νάναι ευλογημένο», «ευλόγησον», «έτσι οικονόμησε ο Θεός, νάναι ευλογημένο, Σε ευχαριστώ, Θεέ μου».

Όταν λοιπόν μας ταπεινώση ένας άνθρωπος και σηκωθούμε και πάμε στο κελλάκι μας μέσα και έχουμε ταπεινό λογισμό, δεν θα μας επισκιάση η Χάρις του Θεού; Δεν θα μας αλλοιώση την ψυχή μας που είναι σαν πέτρα, σαν μάρμαρο και δεν φεύγουμε από το θέλημά μας και από το λογισμό μας; Δεν θα μας μιλήση ο Θεός στην ψυχή μας; Όταν θα δούμε αυτή την αλλοίωσι, θα προσέχουμε και θα λέμε στον εαυτό μας: «Θα προσπαθώ να μή υπάρχη μώμος μέσα στην ψυχή μου για κανένα άνθρωπο, μα για κανένα άνθρωπο». Να δώσουμε τόση βία μέσα μας, που να λέμε: «Αυτός είναι άγιος για μένα, αυτός είναι άγιος για μένα, αυτός είναι άγιος για μένα». Έτσι δεν θα έχουμε μώμο μέσα στην ψυχή μας για κανένα. Είναι δυνατόν ο Θεός αυτήν την πέτρινη καρδιά μας να μη μας την κάνη συντρίμματα και να μή την λυγίση και να μή παραμερίση τους βράχους που υπάρχουν μέσα της και δεν τους καταλαβαίνουμε; Έτσι είναι! Αυτή είναι η ευσπλαγχνία του Θεού, είναι η αγάπη του Θεού, είναι η άπειρος ευσπλαγχνία του Θεού· γι' αυτό λέγανε οι Πατέρες: «Παύσον, Κύριε, τα κύματα της Χάριτός Σου»[1], γιατί δεν μπορούσαν να αντέξουν την ευσπλαγχνία του Θεού· τέτοια Χάρι τους έδινε. Γιατί τώρα να μη μπορούμε κι εμείς να έχουμε αυτή την πνευματική κατάστασι και να μη ζούμε αυτό το μεγαλείο στην ψυχή μας, αλλά να έχουμε μέσα μας το λογισμό: «εκείνη μου έκανε εκείνο, εκείνη μου έκανε το άλλο». Καλέ, που πας, που θα ξεφύγης από την δικαιοσύνη του Θεού; Ο Θεός σε ανέχεται, σε έχει στη γη απάνω, σε ταΐζει, σε ποτίζει, σου έχει δώσει την υγεία σου, όλα τα καλά και τα αγαθά σου δίνει. Εσύ γιατί Τον προσβάλλεις; Γιατί δεν δέχεσαι μία κουβέντα από τον άλλο; Γιατί δεν ανέχεσαι τον άλλο; Μόνο έτσι έρχεται η Χάρις του Θεού στην ψυχή του ανθρώπου και μέσα του αισθάνεται να είναι ένας άγγελος με χρυσά φτερά που πετάη στα ουράνια περιβόλια του Θεού, να βρίσκεται κοντά στην Κυρία Θεοτόκο και να πετάη από 'δώ και από 'κεί. Αγγελική ζωή, αγγελική ζωή! Εάν το σκεφτούμε βαθειά στην καρδιά μας, ότι ζούμε αγγελική ζωή, και εγώ δεν ξέρω πως θα είμαστε, και τι θα μας δώριζε ο Χριστός μέσα στην καρδιά μας! Τι θα αισθανόμαστε μέσα στην ψυχή

μας, δεν μπορούμε να το συλλάβουμε! Ξέρεις τι θα πη Άγγελος; Ούτε γελάει ούτε θυμώνει ούτε ψεύδεται ούτε μαλώνει ούτε συζητάει ούτε κρίνει ούτε κατακρίνει ούτε υπερηφανεύεται.

Το μεγαλύτερο θέμα, είναι το θέμα της κατακρίσεως. Αυτό πρέπει να το προσέξουμε, δηλ. το μεγαλύτερο τελώνιο που θα περάσουμε είναι της κατακρίσεως. Γι' αυτό λοιπόν, όταν υπάρχει μώμος μέσα στην ψυχή μας για ένα αδελφό και έχουμε πειρασμό, τότε η Χάρις του Θεού δεν θα επισκιάζη. Η Χάρις του Παναγίου Πνεύματος δεν μπορεί ναρθή μέσα στην ψυχή να λαλήση, να φωτίση, να ανάψη, ναρθή το άκτιστο φως μέσα στην καρδιά. Και το μεγαλύτερο δαιμόνιο που σκαλώνουμε είναι αυτό, το «γιατί εκείνη», το «γιατί το έκανε εκείνο και δεν έπρεπε να το κάνη έτσι και έπρεπε να γίνη αλλιώς». Έρχεται και η Γερόντισσα σε μία κατάσταση που παρακαλεί τον Θεό ολοψύχως και λέει: «Θεέ μου βοήθησέ με, δος μου την ανεξικακία Σου, δος μου την αγάπη Σου, δός μου να αγαπήσω όλους τους ανθρώπους, ό,τι και να κάνουν, ό,τι κι αν συμβή, ό,τι και κακό ακόμη, δος μου την πρέπουσα αγάπη, να αγαπήσω όπως και Εσύ αγάπησες τον Υιόν Σου». Λοιπόν ο Θεός είναι όλο αγάπη, η αγάπη «πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ελπίζει, πάντα υπομένει»[2]. Η αγάπη κάνει τα πάντα. Όταν δεν υπάρχει αυτό το πράγμα, τότε υπάρχει μέσα συνέχεια αυτός ο λογισμός και δεν φεύγει. Παραμερίζουμε τον Χριστό, ενώ ο Χριστός έχει τας αγκάλας ανοιχτάς και λέει: «Έλα τέκνο, έλα παιδάκι μου, έλα χρυσό μου, έλα διαμάντι μου, που να σε βάλω, έλα στην αγκαλιά μου, έλα να σε χαϊδέψω, έλα να σου κάνω αυτό που ζητάς και επιθυμείς». Λοιπόν αυτό θέλει ο Θεός, θέλει πολλή αγάπη, θέλει πολλή στοργή, θέλει να γίνουμε ένας μικρός Χριστός· και να δής τι θα γίνεται εδώ μέσα, τι θα αισθανώμαστε! Όπως είπε και κάποιος, περισσότεροι είναι οι άγιοι Άγγελοι από την αναπνοή μας. Σκεφθήτε τι γίνεται!

Και εύχομαι τώρα ο καινούργιος χρόνος, αν και η πρωτοχρονιά είναι κοσμικό γεγονός, δεν είναι εκκλησιαστικό, εύχομαι στην Παναγία, στον Χριστό μας, δι' ευχών του Γέροντος να βάλουμε μία σειρούλα καλή, πνευματική, αγιασμένη και ό,τι τέλος πάντων συνέβη από αδυναμίες, πάθη, ελαττώματα, να μας συγχωρή ο Χριστός και να μας δώσει μετάνοια, να μας δώσει φωτισμό, να μας δώσει αγιασμό στην ψυχούλα μας ως εύσπλαγχνος που είναι και έχει πολλή αγάπη· πρώτα σ' εμένα που δεν κάνω το θέλημα του Θεού και γι' αυτό βρισκόμαστε στο ίδιο μέρος και δεν παρουσιάζουμε αυτή την πρόοδο που πρέπει να έχουμε. Γι' αυτό λοιπόν ας ευχηθούμε στον Χριστό μας να μας συγχωρήσει ό,τι Του πταίσαμε είτε εν γνώσει είτε εν αγνοία είτε εν παραβάσει είτε εν παρακοή είτε ό,τι και αν Του πταίσαμε, να μας συγχωρή και ναρθή το έλεος Του τον καινούργιο χρόνο να μας βοηθήσει να βιώσουμε καλώς και να αγωνισθούμε σ' αυτά που θέλει ο Θεός από μας και ζητάει, για να απολαύσουμε τα αιώνια αγαθά Του.

Σας εύχομαι να πολυχρονήσετε. Όσες δεν είναι μοναχές να γίνουν καλές μοναχούλες, να λάβουν το Μέγα και Αγγελικό Σχήμα και να ζήσετε με πολλή αγάπη και πίστι στον Θεό και μεγάλη προετοιμασία πνευματική· και όσες είναι Μεγαλόσχημες να τιμήσουν την μοναχική τους πολιτεία και να τηρήσουν τις υποσχέσεις που δώσανε στον Θεό, γιατί θα ζητήση πολλά από μας ο Χριστός μας. Και όλες να μας βοηθήσει η Χάρις του Θεού και δι' ευχών του Γέροντός μας να μας ανοίξει το δρόμο της σωτηρίας μας και να πολιτευθούμε ευαρεστώντας τον Θεό.

Σας εύχομαι χρόνια πολλά, ευλογημένα.

Παραπομπές:

1. Έφραίμ ο Σύρος, Έργα, τόμ. Α', εκδ. «Το Περιβόλι της Παναγίας», Θεσσαλονίκη 1988. «Λόγος ασκητικός», σ. 177.
2. Α' Κορ. ιγ', 7.

Πηγή: Γερόντισσα Μακρίνα Βασσοπούλου (1921-1995), *Λόγια Καρδιάς*», Έκδοση Ιεράς Μονής Παναγίας Οδηγήτριας, Πορταριά Βόλου, 2012.